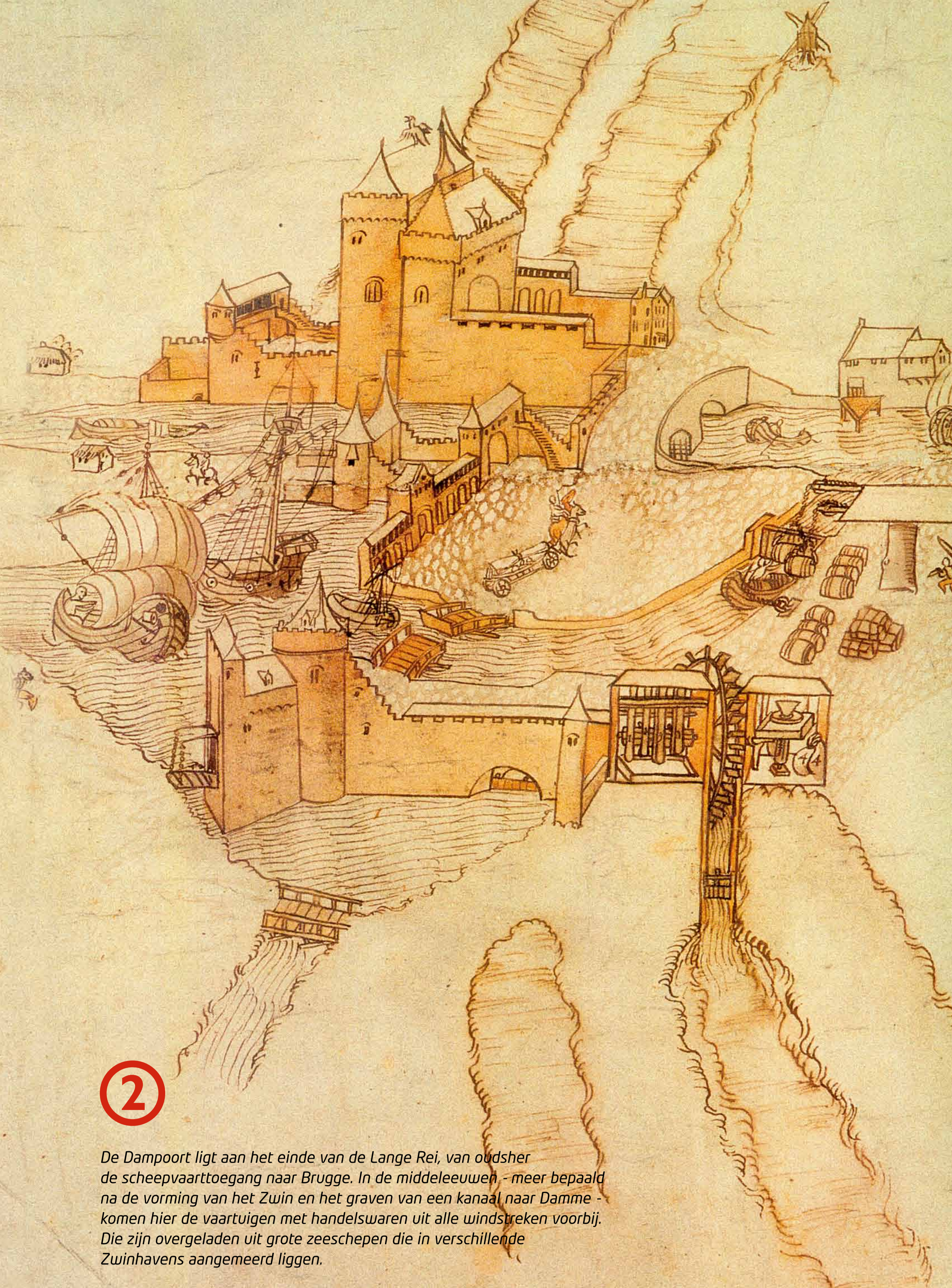

De Dampoort, knooppunt van land- en waterwegen

Deze plek in het noorden van de stad heet tot op vandaag Dampoort, hoewel hier geen stadspoort te zien is. In de late middeleeuwen staan hier echter drie stadspoorten dicht bij elkaar. De Dampoort, die naar Damme leidt, staat dan naast het huidige Café du Phare en maakt deel uit van de stadswalling. In die tijd ligt deze plaats op de belangrijke scheepvaartweg van Brugge naar Damme en het Zwin.

2

De Dampoort ligt aan het einde van de Lange Rei, van oosther de scheepvaarttoegang naar Brugge. In de middeleeuwen -meer bepaald na de vorming van het Zwin en het graven van een kanaal naar Damme- komen hier de vaartuigen met handelswaren uit alle windstreken voorbij. Die zijn overgeladen uit grote zeeschepen die in verschillende Zwinhavens aangemeerd liggen.

Vandaag de dag komen aan de Dampoort nog steeds schepen langs. Ze komen echter niet meer uit de richting van Damme en ze varen de stad niet meer binnen. De vaarrichting van de doorgaande scheepvaart is een kwart gedraaid, en loopt dankzij belangrijke ingrepen in de 19de eeuw nu van de Kruisvest naar de Oostendse vaart.

Op het einde van de 13de eeuw wordt de tweede of grote stadswalling rond Brugge aangelegd. Zo ontstaat de complexe situatie aan de Dampoort. Hier kruist de nieuwe dubbele omwallingsgracht immers de Lange Rei en een intussen verdwenen kanaaltje. Bovendien sluit ook de voorloper van de Oostendse vaart hier aan op de Lange Rei. Er verrijzen drie stadspoorten, met daarnaast nog extra muren, torens, bruggen en sluisen ter verdediging. Vandaag blijft alleen nog een halfronde vestingtoren over als deel van het Café du Phare.

Vanaf 1618 wordt de Oostendse vaart gegraven. Zeeschepen kunnen dan tot bij Brugge varen. In 1665 komt er ten westen van de Dampoort een aanlegdok, de Handelskom. Op de oevers worden pakhuizen gebouwd. Een deel daarvan staat er nog, en doet ondermeer dienst als archeologisch depot. Tot het begin van de 20ste eeuw zijn er op de noordelijke oever van de Handelskom verschillende scheepswerven gevestigd.

5

Zicht op de Gistfabriek in 1930

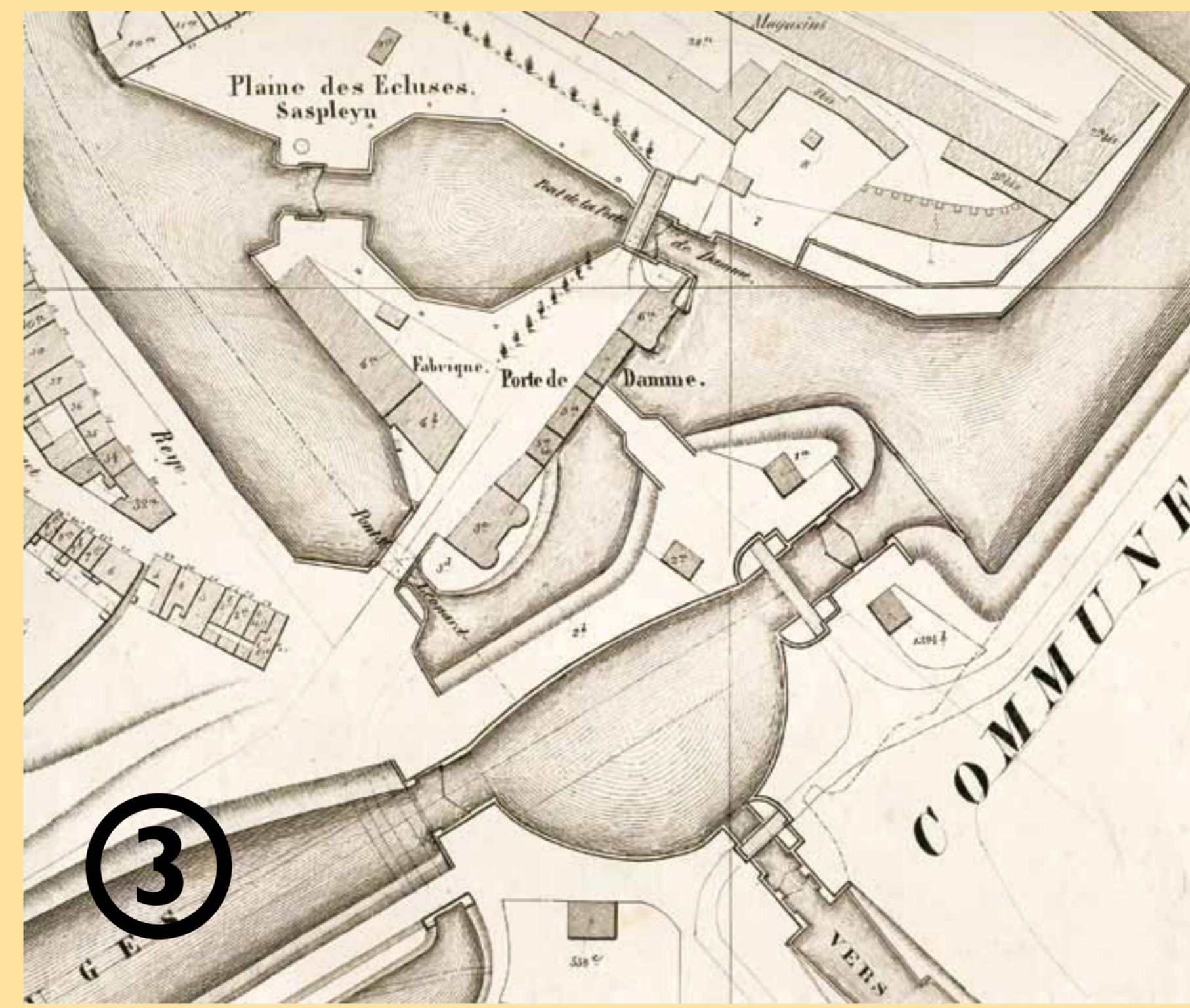

In de 17de en 18de eeuw bestaat er in Brugge een succesvol handelsnetwerk. Willem Archdeacon is hier een boegbeeld van en handelt vooral in exotische waren.

4

Handelsactiviteit in de 18de eeuw

3

De Handelskom op het 19de-eeuwse plan Popp

Gedurende ruim een eeuw staat in de buurt van de Dampoort één van de belangrijkste bedrijven uit de binnenstad: de Gistfabriek. In 1862 wordt op de linkeroever van de Lange Rei een jeneverstokerij gevestigd. In 1897 neemt de Nederlandse Gist- & Spiritusfabriek uit Delft dit bedrijf over. In 1924-'26 volgt er een uitbreiding met moderne gebouwen. De opvallende schoorsteen ervan is lang een baken in de stad. In 1956-'63 wordt een nieuwe fabriek bij de Handelskom ingewijd. In 1985 worden de oude gebouwen ondanks hun bijzondere architecturale betekenis afgebroken.

Het kantoorgebouw Komvest 43, naar ontwerp van de Brugse architect Maurice De Meester, blijft gespaard van de sloop. Het wordt gekenmerkt door stijlvolle art-deco-elementen.

1

Tegenwoordig slaat de naam Dampoort op de hele omgeving rond het Sasplein. Er ligt hier een ingewikkeld kruis van waterlopen, sluisen, bruggen en wegen.

De Handelskom met links de 18de- en 19de-eeuwse stapelhuizen, ca. 1900

La Dampoort, un carrefour maritime et terrestre

Ce site au nord de la ville s'appelle encore aujourd'hui 'Porte de Damme', bien qu'il n'y ait plus de porte de ville depuis bien longtemps. Mais au bas Moyen-âge, pas moins de trois portes s'y succédaient. La porte de Damme, qui menait à Damme, se trouvait à côté de l'actuel Café du Phare. C'est là que commençait l'importante voie maritime reliant Bruges à Damme et au Zwin. La porte fit ensuite partie intégrante des remparts érigés autour de la cité au 13ème siècle. Le nom Dampoort désigne désormais toute la zone entourant la Sasplein (Place de l'écluse), carrefour de voies maritimes, écluses, ponts et chaussées.

La porte de Damme se trouve à l'extrémité du canal Lange Rei (Quai Long), traditionnelle voie d'accès maritime à Bruges. Au Moyen-âge, après la formation de l'estuaire du Zwin et le creusement du canal vers Damme, les gros vaisseaux de mer restaient arrimés dans les différents ports de cette région côtière. Leurs précieuses marchandises en provenance des quatre coins du monde y étaient transbordées dans des embarcations dont les dimensions plus modestes leur permettaient d'entrer dans la ville. Les bateaux passent toujours à la porte de Damme, mais la direction du trafic maritime a été modifiée d'un quart lors d'importants travaux de réaménagement au cours du 19ème siècle, si bien qu'ils n'entrent plus dans Bruges comme c'était le cas auparavant.

A la fin du 13ème siècle, la ville en pleine expansion se dota d'une seconde enceinte, ce qui donna lieu à la situation topographique complexe qu'on connaît actuellement. En effet, le double fossé de fortification se retrouva à l'intersection du Lange Rei et de quelques autres voies maritimes, entre-temps disparues. Trois portes de ville y furent érigées, ainsi que d'autres ouvrages de défense, dont il ne reste maintenant qu'une tour semi-circulaire intégrée au Café du Phare.

A partir de 1648 fut creusé le canal vers Ostende. Les vaisseaux maritimes purent dès lors naviguer jusqu'à Bruges. En 1665, à l'ouest de la porte fut aménagé un grand bassin commercial ('Handelskom'), sur les rives duquel furent construits des entrepôts. Les chantiers navals de la rive nord du bassin restèrent en activité jusqu'au début du 20ème siècle.

Pendant plus d'un siècle, l'une des plus importantes entreprises du centre ville était implantée à proximité de la porte de Damme. Fondée en 1862 comme distillerie de genièvre, elle devint par la suite la 'Nederlandse Gist- & Spiritusfabriek'. Les bâtiments modernes destinés à l'expansion de cette usine ont longtemps marqué l'image de la ville, jusqu'à ce qu'ils soient démolis en 1985.

Das Dampoort, Kreuzung von Land- und Wasserwegen

Dieser Ort im Norden der Stadt heißt bis auf den heutigen Tag Dampoort, obwohl hier kein Stadttor zu sehen ist. Im späten Mittelalter stehen hier jedoch drei Stadttore nahe beieinander. Das Dampoort, das den Weg zur Stadt Damme öffnet, steht damals neben der Stelle des heutigen Café du Phare. In dieser Zeit beginnt an diesem Ort der bedeutende Schifffahrtsweg von Brugge nach Damme und zum Meeressarm Zwin. Außerdem ist das Tor Teil der Stadtmauerung. Heute bezieht sich der Name Dampoort auf die ganze Gegend um das Sasplein, welche ein Knäuel von Wasserläufen, Schleusen, Brücken und Straßen.

Der Platz Dampoort befindet sich am Ende der Wasserstraße Lange Rei, die von alters her die Schiffszufahrt nach Brugge ist. Im Mittelalter - nach der Entstehung des Zwin und dem Bau des Kanals nach Damme - gleiten hier Kähne mit Handelsgütern aus allen Himmelsrichtungen vorbei. Diese wurden von Seeschiffen übernommen, die an den verschiedenen Häfen am Zwin angelegt haben. Fluch heute fahren beim Dampoort immer noch Schiffe vorbei. Die Fahrtrichtung der passierenden Schiffe hat sich aufgrund der Eingriffe im 19. Jahrhundert mittlerweile um 90 Grad gedreht, und die Schiffe fahren nicht mehr in die Stadt hinein.

Ende des 13. Jahrhunderts wird die zweite Stadtumwallung um Brugge angelegt. So entsteht die komplexe Situation um das Dampoort herum: hier kreuzt der neue doppelte Stadtgraben die Wasserstraße Lange Rei sowie einige weitere, inzwischen verschwundene Wasserwege. Hier wurden nun drei Stadttore mit Zusatzvorrichtungen zur Verteidigung errichtet. Davon ist heute lediglich ein halbrunder Turm als Teil des Café du Phare übriggeblieben.

Ab 1618 wird der Kanal nach Ostende gebaut. Seeschiffe können jetzt bis nach Brugge gelangen. 1665 wird westlich des Dampoort das Handelshafenbecken angelegt. An den Ufern werden Warenlager errichtet. Bis zu Beginn des 20. Jahrhunderts sind am nördlichen Ufer des Handelshafenbeckens Schiffsverwerfen im Betrieb.

Gut ein Jahrhundert lang steht in der Nähe des Dampoort einer der wichtigsten Betriebe der Innerstadt: gegründet 1862 als Schnapsbrennerei, wird später daraus die niederländische Presshefe- und Spiritusfabrik. Die modernen Gebäude, auf welche die Fabrik später ausweichen ist, drücken der Stadt lange Zeit ihren Stempel auf, ehe sie im Jahr 1985 abgerissen wurden.

The Dampoort, where roads and waterways meet

Even today, this location in the north of the city is known as the Damme Gate, although there is no longer a gate to be seen. It was very different in medieval times when there were three city gates near this spot. The Damme Gate, which led to the town of Damme, then stood next to the present-day Café du Phare. This was where the important shipping route between Bruges and Damme began, eventually reaching the sea at the Zwin. The gate also formed part of the city walls. Nowadays, the name 'Damme Gate' is used to cover the entire area around the Sasplein, which is an intersection for numerous waterways, locks, bridges and roads.

The Damme Gate stands at the end of the river Lange Rei, which since time immemorial has been the main artery for ships entering and leaving Bruges. In the Middle Ages - following the channelling of the Zwin and the cutting of the canal to Damme - trading vessels arrived here daily, bringing goods from all over the known world. These goods were first unloaded from the larger, sea-going vessels moored in harbours near the mouth of the Zwin. Ships and boats still arrive at the Damme Gate, although the sailing direction was altered by 90° as a result of important works carried out in the 19th century. Ships can no longer sail into the city centre, as used to be the case.

At the end of the 13th century, a second city wall was built around Bruges. This created a complex situation at the Damme Gate. The new double moat surrounding the walls not only crossed the Lange Rei at this point, but also several other watercourses that have since disappeared. This made necessary the construction of three city gates and other defensive structures near this spot. All that remains of these gates is the half round tower which forms part of Café du Phare.

From 1618 onwards a new canal to Ostend was dug. This made it possible for sea-faring vessels to once again sail close to the heart of the city. In 1665 a new port was built to the west of the Damme Gate, known as the Trading Basin. Warehouses lined the quaysides and until the start of the 20th century there were also shipbuilding yards along the northern side of the basin.

For more than a century one of the city's most important commercial companies was active near the Damme Gate. Founded in 1862 as a geneva (gin) distillery, the company was later renamed The Dutch Malt and Spirts Factory. The modern successors of this factory were for many years a dominating feature on the city skyline, until their demolition in 1985.

La Dampoort, empalme de carreteras y vías fluviales

Este lugar en el norte de la ciudad se llama hasta hoy día la puerta Dampoort, aunque aquí no se encuentra una puerta de la ciudad. No obstante, en la baja edad media había tres puertas la una muy cerca de la otra. La Dampoort, que lleva a la ciudad de Damme, estaba al lado del actual Café du Phare. Es en este lugar que en la época se inició el canal de Brujas a Damme y el Zwin. La Dampoort formaba además parte de las antiguas murallas de la ciudad. Hoy día se denomina con la Dampoort a las cercanías de la Sasplein, donde se arremolinan corrientes, esclusas, puentes y carreteras.

La Dampoort se sitúa al final del Lange Rei, desde siempre la vía de acceso fluvial a Brujas. En la edad media - después de la formación del Zwin y la excavación del canal a Damme - había naves cargadas de mercancías de todas las latitudes pasando por aquí. Las mercancías se transbordaban de barcos marineros amarrados en las puertas del Zwin. Hoy día siguen pasando barcos por la Dampoort. Entretanto se ha ajustado la dirección en que se va la navegación de tránsito: gracias a modificaciones importantes en el siglo XIX las naves ya no entran en la ciudad.

A finales del siglo XIII se contruyó la segunda muralla alrededor de Brujas, creando una situación compleja en la Dampoort. Es aquí que el foso de la doble muralla se cruza con el Lange Rei y algunas corrientes que ya han desaparecido. Se erigieron tres puertas de la ciudad, y además algunas construcciones de defensa. Hoy día sólo queda la torre semicircular que forma parte del Café du Phare.

Desde 1618 se excavó el canal de Ostende. Permittió a los barcos marineros de navegar hasta Brujas. En 1665 se construyó al oeste de la Dampoort un muelle: el 'Handelskom'. Se edificaron almacenes en las riberas. Hasta principios del siglo XX había astilleros ubicados en la ribera norte del Handelskom.

Durante más de un siglo se encuentra cerca de la Dampoort una de las empresas más importantes del centro de la ciudad. Se fundó en 1862 como destilería de ginebra y se convirtió más tarde en la fábrica holandesa de Levadura y de Alcolhol metílico. Los edificios modernos erigidos como extensión de la fábrica imprimieron su sello en la ciudad, hasta ser demolidos en 1985.

BRUGGE

ERFGOED

Musea Brugge

Met steun van de Vlaamse overheid